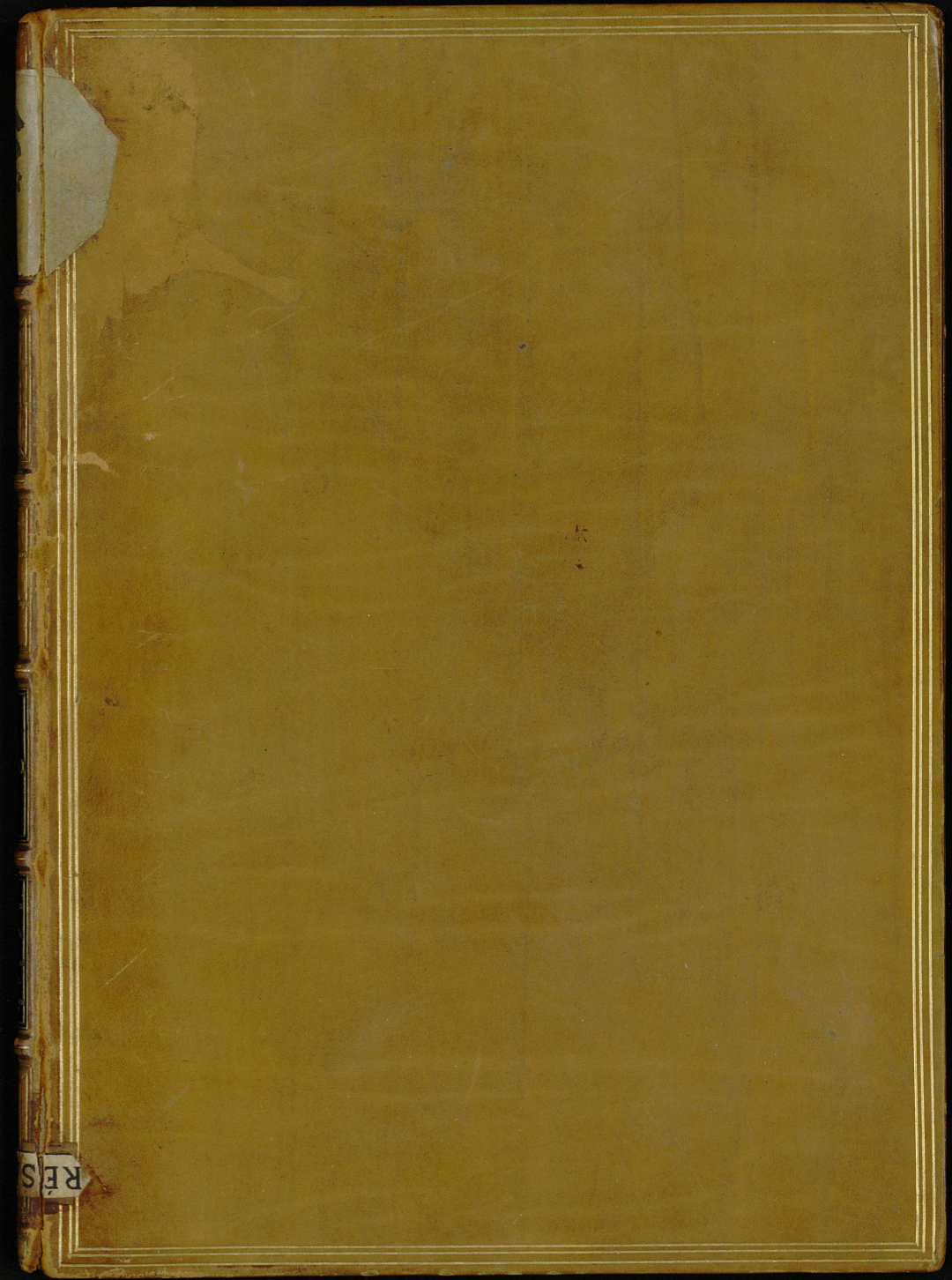

colorchecker CLASSIC

xrite

SER

MERUL

GELLIN

SCOD

RENSE

1474

IRISHTU

TAZZIN

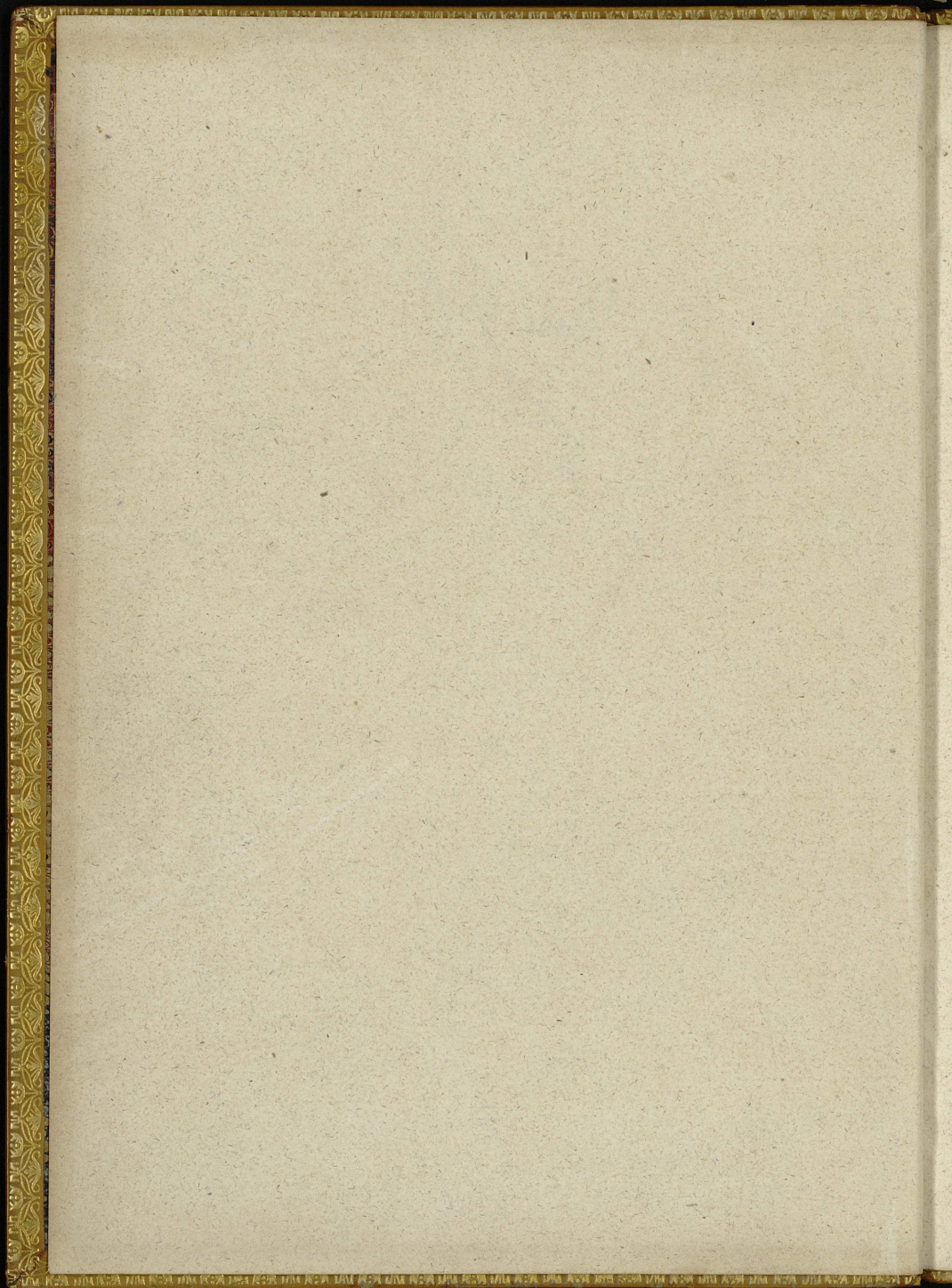
27E

C-18038

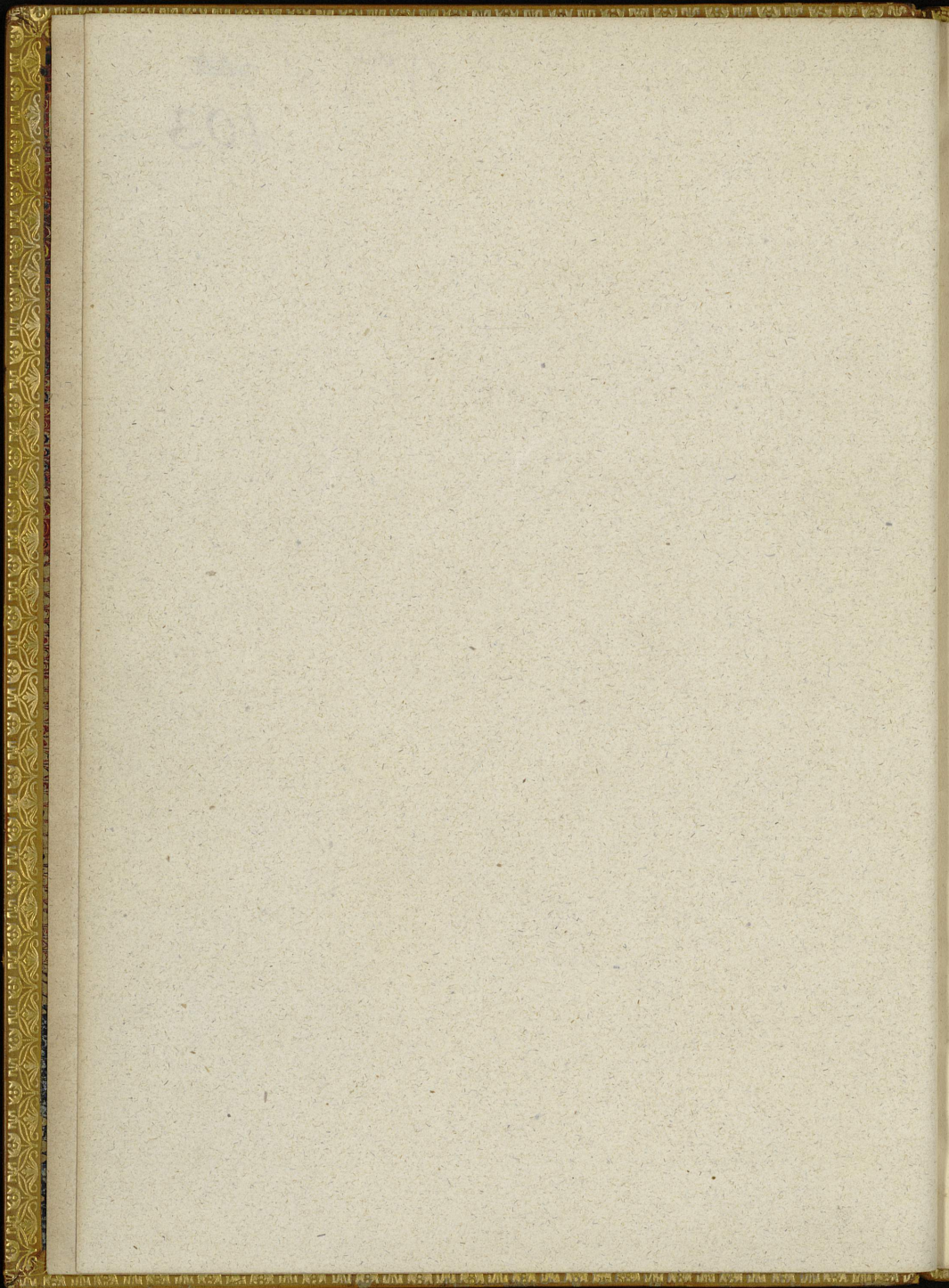

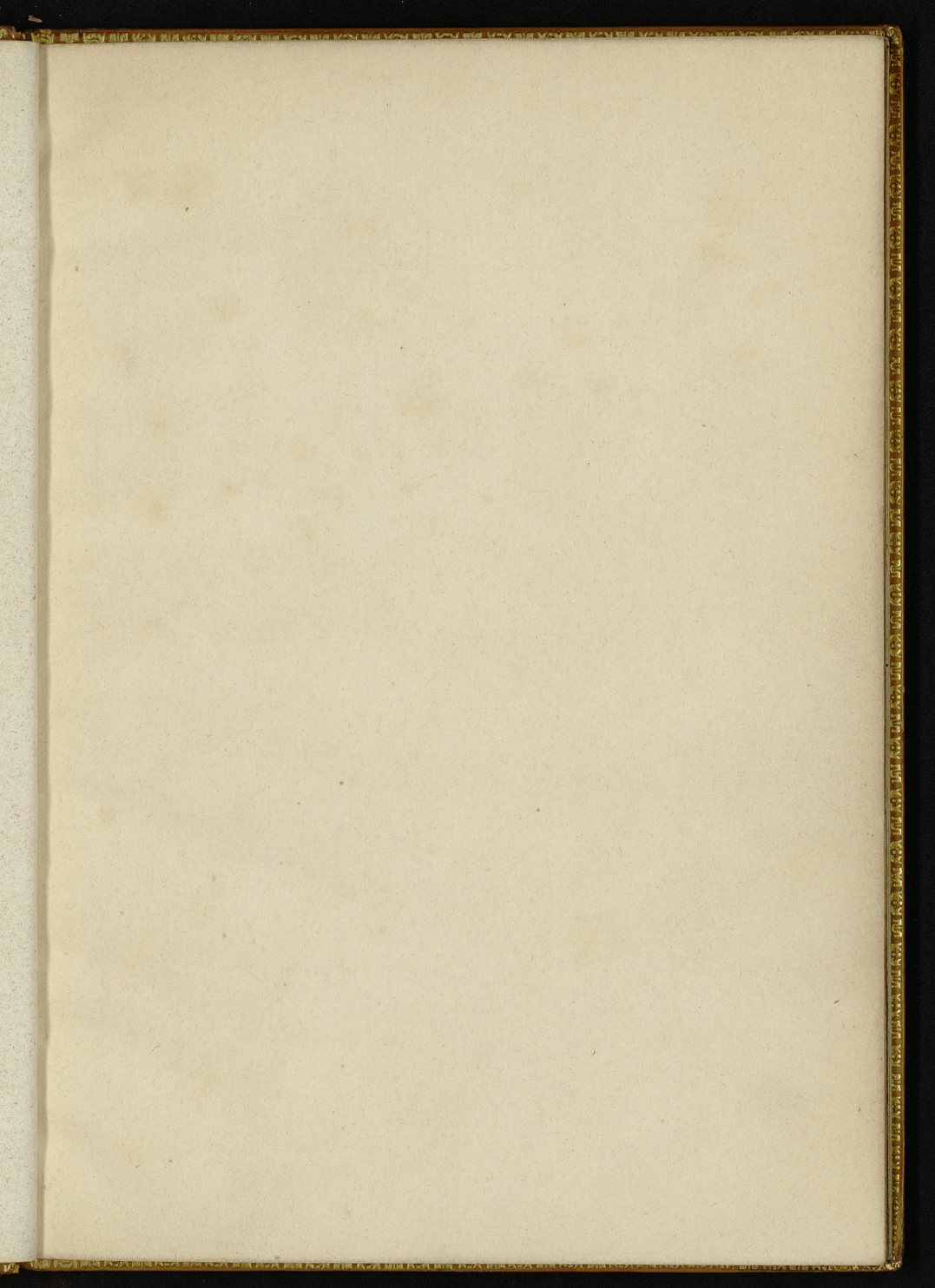

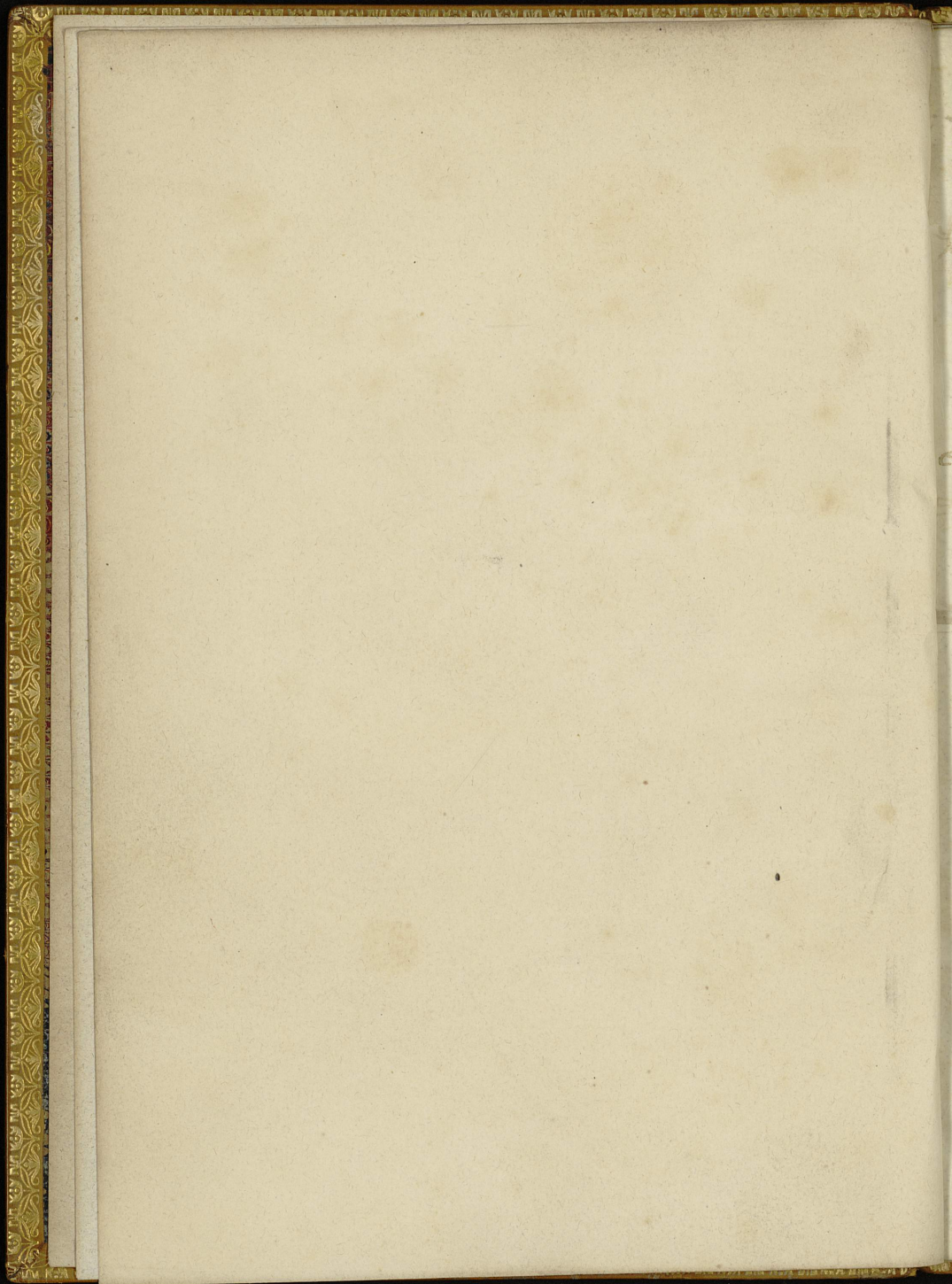

XVme s. n^o ~~100.~~

103

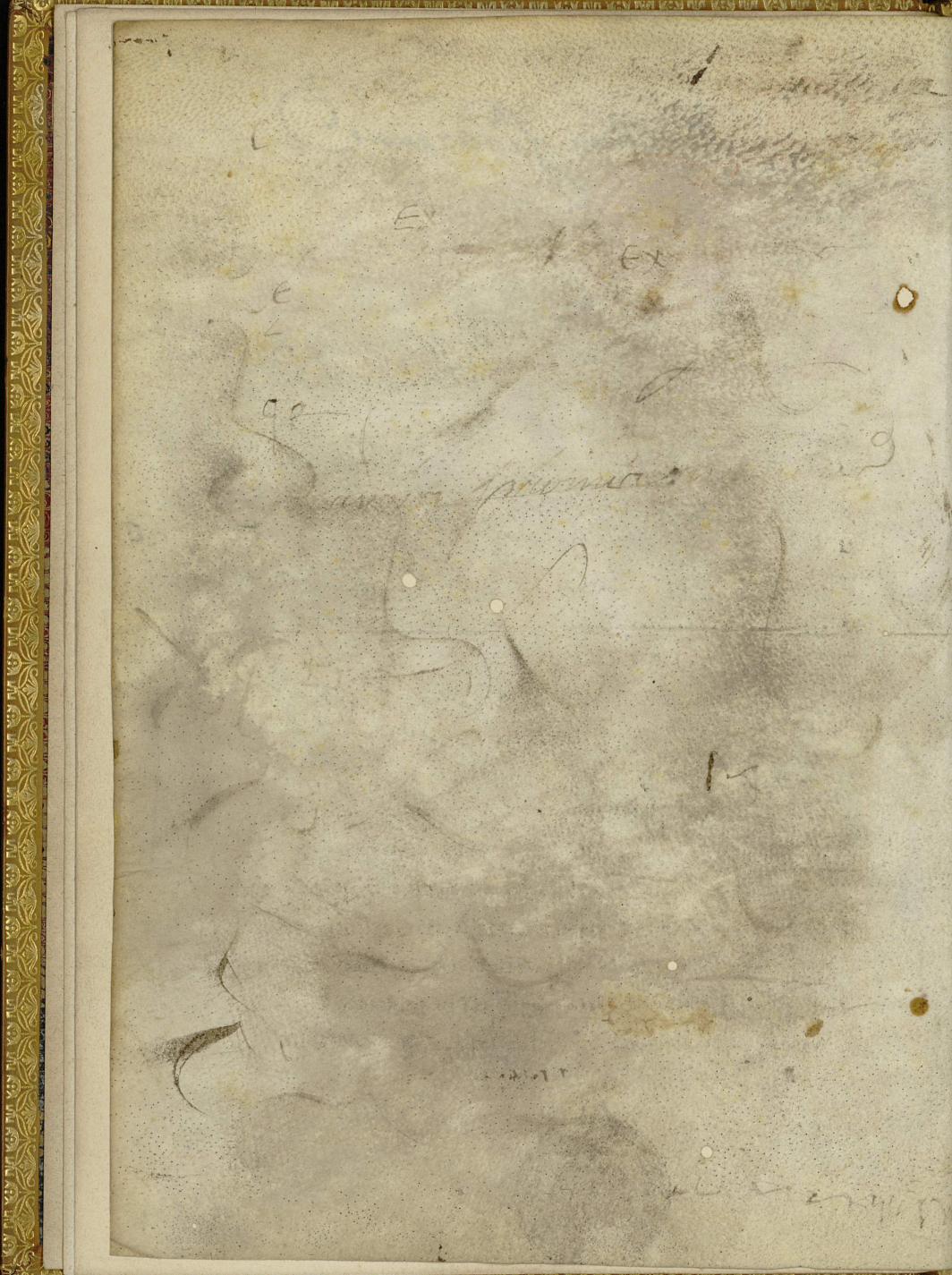

Bellum fiodense

[Faint, mostly illegible handwritten text covering the majority of the page, including fragments like 'ex bene' and 'de']

BELLVM SCODRENSE:

GEORGIUS Merula Alex. Iacobo
 Merule: & Frãncisco Gambarino. s.
 Existimo uos in magna expecta-
 tione eorum esse: quæ grauissimus
 & potētissimus christiani nomi-
 nis hostis moliatur: presertim quum hac æsta-
 te ea sit aggressus quorū si compos factus fo-
 ret: maximum illud facinus ad quod iam mul-
 tos annos inhiat facile efficere potuisset. Et in-
 primis Italiam ipsam uexare: ac demum iis cla-
 dibus afficere: quibus maiores nostri plura sæ-
 cula afflicti: in remotis mōtibus & abditis spe-
 luncis: ferax more uictitarunt. Nam posteaq̃
 repulso persax̃ rege: cuius non paruum exer-
 citus partem fudit loci opportunitate: & belli-
 cis tormentis adiutus quorū ictu & fragore: cū
 uulnerati tum consternati persax̃ equi pugnā
 detrectantes terga hostibus dedere. De inua-
 denda Macedonia quæ ad mare adriaticum re-
 cedit: & a iunioribus albania dicitur animum
 adiecit: propterea quod si ea terra potitus fo-
 r̃: & protinus omni dalmatiæ: atq; liburniæ

69 TT. 8. p. 2249.

ora subacta locorum: nã: & hominum industria
fretus pro ipedimento quolibet magnam classem
ædificasset: obarmassetque. Qua supero mari in
cubas: & que breuissimus transitus sit. Apulũ atque
calabrũ littus populatus iam aditũ in italiam
faceret. Ergo expectato tempore quo numerosũ
exercitũ in hostili terra alere possent. Quum epi-
damnesis ager: & omnis ille maritimus tractus
iam maturefcentia frumenta haberet: præfectũ
quẽ lingua sua Bassan nouæ Romæ appellant:
in mysiam uelut in medium quendam locum
ad congregandũ exercitũ misit: coactisque amplius
centũ militũ milibus: quũ dubium esset pano-
niam ne petiturus: an in asiã traiekturus fore. re-
uertit in thraciam: atque andrianopolim uersus
simulauit: biduque uiam progressus rursusque re-
uertens: atque hoc itinere una pene nocte cõfe-
cto sexaginta milibus equitum præmissis incios
inopinantesque macedones idibus mais oppressit
dprehensisque speculatoibus prius scodra quodã
cuiũ romanorum oppidũ obsedit quã fama: ac nũci-
us efferretur. Est. n. Scodra oppidũ sub ipsos
dalmatiæ & macedoniæ fines nã loci: & manu
egregie multũ oibus fere partibus in circuitu altas

rupes despectusq; i subiecta planitie habes: u
na tātū ex pte molli cliuo aditur: haud lōge a
radice mōtis fauces sūt boliāæ: p̄ quē fluiūū la
cus qdā recens ī mare se exonerat: maior aliq̄to
annis tanero n̄ro. Nec miremini q̄ lacū recētē
dixerī Nā nec ap̄d grecos Strabonē: atq; Prole
mæum: nec apud nostros Melam: atq; Pliniū
de hoc lacu qcq̄ legitur: tātū ī eius regionis de
scriptione Drinonis mētionem faciunt. Quo
flumine lysiū quod n̄c alessiū noīant alluitur:
& a dalmatia macedonia separatur. Vnde cōi
cimus celeberrios geographos d̄ eo nō tacuisse:
si tūc extitiss&. Vez ut ī mari insulæ: & scopuli
in terra fontes: & flumina enascūtur; atq; quo
tidie emergunt; Sic post horum scriptorum
tempora lacum hunc erupisse existimamus: Cu
ius circuitus centum milia passuum pat& nō
minor lario: aut benaco: qui duo lacus ī nostra
gallia noīatissimi h̄ntur. Urbem ipsam incolæ
suo: & prisco uocabulo Scodrā. Itali nunc Scu
taræ uoce noua: & barbara appellāt. Cui præerat
Antonius Lauretanus: non auo Petro puden
dus nepos: aut patre Iacobo indignus filius:
penes quem seruati loci: uel potius christianæ

rei defensæ laus & gloria extat: gentis suæ de-
cus singulare. Cuius hoc peculiare fato quodã
fuit: ut de huiusmodi hoste uictoriã reportaret.
Hic quũ intellexiss& in sinibus mysiæ copias
ingētes parari: sibi: & urbi timēs p̄pterea q̄ opti-
me nouiss& Scodram magni momenti turco-
rum rebus esse: quicq̄d frumētũ inueniri po-
tuit in urbē cōportari iussit. Et pridie q̄ barba-
rus supuenir& iuuetutē rusticã: quæ ad mōtē
cōfugerat: delectu facto retinuit. Aquãq; e flu-
uio p̄ iumēta subuehi ĩ urbē fecit: quo diutur-
nior obsidio facilius tolerari poss&. Quũ leuis
armatura: & cursores urbē obsiderēt: copiarq; in-
dies crescerēt: spe prædæ multis undiq; cōfluētĩ-
bus: necnon uoluntario milite fortunã belli se-
q̄nte pridie nõ. iunias cū r̄liquo exercitu præ-
fectus ipse subsecutus ē. Vir (siq̄dē spado: & olĩ-
regiarq; pelicũ custos uir dici deb&): corpore ut
aiūt nõ deformi: neq; ĩualido: & ad obeũda mi-
litiæ mūera magis strēuus: q̄ solers. Qui p̄ opa
egregie ĩ bello nauata: ab Otomano ĩ hãc digni-
tatē euectus fuit. Secũ duxit uiros scientia mi-
litari: corporis robore & aĩorũ uirtute præstan-
tes. Hos secuti sunt preter cætera impedimēta

cameli mille ære ònuſti ad conſlãda tormëta:
 qbus urbiũ moenia quati ac dirui ſolent. Ingẽ
 tium copiaz aduentu: omnis maritima ora
 trepidauit. Veritiq; accolæ illyrici: ac macedo
 nici littoris: ne barbaroz præda fieret. Alii i ar
 duos montes aufugerũt: alii relictiſ oppidis i
 uicinas iſulas cũ liberis uxoribus: boniſq; ſuis
 omnibus demigrarũt. Alii i oſtiis fluuioz ſta
 bãr nauigia expectãtes: qbus quo fors tuliff&
 deportarëtur. Hæc ubi ſenatu nũciata ſũt illi
 co nobiliſſimi: & magnãimi p̄ſes: nouis ſcriptis
 militibus pecuniisq; liberaliſſime p̄fuſis: q̄cqd
 ad arcendos hoſtes: ſuozq; ſubſidio neceſſariũ
 uiſũ e celerrime & diligentiffime expediuerũt:
 miſſa imprimis pecunia cũ donis: regulis qui
 buſdã: quoz imperio magna pars lacus patet:
 ut irruëtibus barbaris locis anguſtis: atq; iniqs
 ſe opponerët. Ceteroz Triadanus Grittus (cui ſũ
 ma rei maritimæ demãdata erat) octogenariũ
 ſane: ſed cui ad hoc munus obeũdũ: preter ho
 minũ opinionẽ: & naturæ legem corporis uires
 & ingenium adhuc uigẽs ſupererat. Quũ illis
 forte diebus ageũ pelagus enauigar&: inſulas:
 quæ i eo ſũt iuiſens. Iãq; chiũ petiuiff& audita

obsidione urbis in qua rex summa constaret prope
mutata uellificatione in adriaticum sinum re
nauigauit. Collectisq; nauigijs hostium bolia
na intravit; iussitq; aduerso flumine uento pari
ter: & remigū uiribus triremes: atq; biremes sur
sum agi. Sed quū ad locū quēdā uentū esset: ubi
ad cohibēdū aquæ fluxum: impetūq; frangendū
obices saxoz; & piscatoz; excipulæ positæ sūt
ad capturā piscium fabricatæ: nec possent ulte
rius naues subigi satis tutū: & cōmodum uisū
est iuxta uetustū diui Sergii templum: quod
quinq; ferme milibus passuū ab oppido abest
pernoctare ut aduentate die scaphis: & leuiori
bus nauiculis: quas alueus fere posset: tenta
rēt: si qua obsessis ferēdæ opis uia foret. Quod
consiliū ubi per transfugas remiges hostis re
sciuit: edoctus item classem omnem intercipi
posse: si in angusto fluuii meatu arbores obice
rentur triremes retenturæ Statim relictis om
nibus ligna recidi magnamq; exercitus par
tem amnem tranare edixit: ut uario missilium
genere diffuso in utraq; ripa milites nostri con
foderentur. Dum hæc parantur: & diligentius
uiæ omnes custodiuntur: ne aut per explo

ratōres: aut trāssugas dolus ueneto aperiretur.
 Græcus quidam iuuenis grauē sub ipsiis dñis
 seruitutē p̄fessus: sed tūc inter primos: & fami
 liares. præfecti ministros ascitus respiciens for
 te ad eam religionem: in qua puer educatus:
 iſtitutus q̄ fuerat: equo hastaq; præfecti arēcta
 quū ab eo nihil barbari aut timerēt: aut suspica
 rētur ad naues quæ in statione erant celeri cur
 cursu accessit: classisq; præfecto accersito in tri
 remem receptus hostium dolos aperuit. Et q̄
 magnū: quāq; uicinū esset periculū d̄clarauit:
 his cognitis subito edictū fuit: tumā: naualesq;
 socios instrui armariq;. Sed dū oras soluūt: an
 choras tollūt: atq; in obuertēdis proris multa
 moliūtur & ita triremes disponūt: ut distātes ī
 ter se spacio nauigarēt: quo expeditius secūdo
 amne defluerēt. Ecce sub solis ortum fremitus
 equoz undiq; īcrebescer̄ armoz crepitus exau
 diū: micātia tela cōspici: horredæ barbaroz uo
 ces tolli: ut tumultu ex omni parte sublato
 nri ad hæc īsueti extererentur. Mox uero sagit
 tis: & saxis cū manibus: tū tormento iactis nau
 gantes incessere: tātaq; sagittaz uis ingruerat:
 ut uelut cum grandine nubes triremes quater̄

& obruere uideretur. Et qui longius aberant:
nec tela conicere poterāt: clamore diro suos ac
cēdebāt. Veneti cū se undiq; agi: & perturbari
uiderent: nūc crebro scorpionū ictu hostē feriē
tes: nūc sclopis & iis tormētis: quæ posterior æ
tas excogitauit: & bōbardas: atq; spīgardas dicti
tat excussis lapidibus pro ripis stātes: & ferme
milia passuū decē īseq̄ntes passi sternebāt. Festi
nabat qdē uterq; ad gēinos colles ī fluuiū desi
nētes: ubi āgustioribus ripis coercitus ānis æ
gre triremi uni iter præstat. Barbarus q̄to ma
ximo p̄terat nixu cōtēdebat: ut prior locū ca
peret: & propter ea quod uidebat trabibus: & cate
nis occludi trāsītū nr̄is posse. Venetus cōtra: ul
timo rēigū cōatu biremes: & triremes īpellebat:
ut sup̄atis āgustis (ī qbus sp̄e hostis posuerat)
tātos cōatus frustaretur: & irritos faceret. Cæterę
siue fato quodā sic iubēte: siue utriusq; uirtute
uenetus: & barbarus eadem fere hora ad sca
lam: sic enim prominentium collium angu
stias uocāt deuenere. Vbi certatum est arroc
iter. Sed nostri ne nauicula quidē: aut īterclusa:
aut capta piculum euasere: quā rem ægre ferēs
barbarus: & eo maxime quod cladem non me

diocrē dum fugiētes īfectatur accepisset. Saxis
 & iis telis: quæ in prælēs furor: & locus mini-
 strabat trremē ultimā acrius premere capit.
 Tū eqtū turma ī fluuiū īfiliit ptinacius nauī
 gantes oppugnās: remosq; apprehēsos nisi reci-
 sis manibus aut ualidiore ictu propulsi nō re-
 linquebant. Tandem nullo captiuo classis in-
 columis in tutum acta est: sagittis tñ quingēti
 cōfossi fuere: desiderati duo de uiginti: sed tur-
 coꝝ ingēs facta est cades: quæ tunc præcipue
 cognita fuit. Quum iam summotis barbaris
 postridie ad diui Sergii ædē nostri rōmearent:
 ut se obsessis ostenderēt: simulq; hostis eludi se
 potiusq; timeri ītelligerēt. Tum ī ripis iacentia:
 tum ī aquis fluitātia hoīum & equoꝝ cadaue-
 ra frequētissima īuenere: quæ tetro odore cō-
 flicti in bolianæ exitū recesserūt. At hostis utra-
 q; ripa potitus flumē pōte iūxit & cis flumē sta-
 tiua posuit decē miliū equitū p̄sidio relicto: tū
 crebris īcursionibus fertilitatis præcipuæ agrꝝ
 direptis uicis: ædificiis icēsis: succisisq; frumen-
 tis euastauit. Interī uenetis dolata: & lauiga-
 ta ligna Ascuriū nauibus transportata fuere.
 Vrb̄s ē Ascuriū: quam nūc cataiū appellant.

ut ide p arduos: & iuios mōtes hoīum: & iumē
tog: tergis sublata ī lacum deducerentur: ubi
fluuiatiles naues magis ad pugnā: q̄ ad uehen
da onera idoneas fabri compingerent: Missi
quoq; sūt maritimi milites amplius mille: qui
actuarius nauibus litribusq; monoxylis per la
cum discursantes. Hostem qui secundū fluuii
fauces castra habebat laceffere: & perturbare cæ
perūt ī cassum multa moliti: ut oppidanis sub
sidio esset: tū q; barbarus ī statiōe milites noctu
interdiuq; habebat ī angusto quodam spatio:
quod iter flumen & montē intercedit quīgētōz
uix passuū abs quo nec a monte: nec a classe ia
ctis telis depelli poterāt: tū q; regulus quidam
accepta pecunia sua tuēda esse causatus auxilia
subduxit. Cuius suspecta fide milites nr̄i qui ī
cymbis stabāt secundū lacū castra tumultuaria
habētes cōgredi cū hoste ueriti satis habuerūt
leuiore pugna hostiū eq̄tes ita īfestare: ne sine
periculo aquarentur: qui dum montanos ui
cos latronū more īcursantes diripiunt: & agre
stes qui se in densissimas siluas abdiderant p̄
sequuntur: trecēti quum aquatū forte ad fontē
descendissent: aqua prohibiti mox ab incolis:

& italis militibus circūuēti fere oēs trucidati fū
 ere. Seruatus ē tñ lacus icolumis cum nōnullis
 scopulis: atq; īsulis: ī qbus græcoꝝ sacerdotum
 cænobia pulcherrima extructa sūt: quæ oīa gēs
 īpia pphanass&. Interea tormēta magnitudīe
 qdā iaudita cōflata fuerūt: grauibusq; pōderi
 bus q̄uis ī edito mōte essēt moenia cōcussa: at
 q; euerfa magna ex parte sūt. Oppidani āt quū
 multa ad se tuēdos: munitionesq; extruendas
 haberēt: quæ urbi muro nudatæ p defēsiōe sū
 ma essent: cōnexis trabibus: īteriectaq; terra cū
 fimo molē maximā cōgesser̄: quæ illis p firmis
 fimo ualo staret & qua tecti oppugnatores p
 pellere possēt. Vez quū iā mille & nōgētis bō
 bardaz īctibus muri discussi: q̄ssatæq; domus
 essēt ratus barbarus moeniū ruina expugnati
 onē facilē fore: per exercitū īpauit: ut ferramētā:
 ligna & reliqua materia ad crates texēdas fabri
 cādofq; pluteos pararetur: simulq; ad pugnā se
 oēs accīgerēt: ut p uī urbe capta aliqñ p tanto
 labore fructū uictoriæ accipēt. Ergo prius ma
 gno plausu: tīpanoz crepitu: aris sonitu: & cre
 bris ignibus nouā lunā p ritu gētis cōprecati
 one facta humi pcūbētes salutarūt. Solet enim

Otomanus pugna illa qua uni uersale uocant non
noui lunio: & luna religiose salutata comit
tere. Tum ad xv. calendas augusti quam premia
iis proposuisset quae primi munitiones ascenderent
oppugnationem instruxit: ordinavitque Bassa si
gno ex gemino bombardarum crepitu facto. Quo
audito ex tectoris oppugnatores euolarunt. Tu
maximo clamore: pluteos crates & uncos feren
tes per iuiam rupem quaesito aditu montem a lacriter
ascenderunt. Lauretanus uero ut est animi magni
tudine: & scia militari praestans copias suas: ut
ab initio obsidionis instituerat per stationes ita
disposuit ut oppidani: & italium praesidium mixta
agresti iuuentute per munitionibus staret: sed si
letio occulti se continerent: ut taciti hostem moenia
subire permitterent. Trecentos tamen delegit: qui in
foro cum armis esset occursum quo uis clamor
que uocasset. Circumducta itaque magna sagittario
rum multitudine quae uallo defensores sumouerent
maximo tumultu oppugnatores moenibus app
propinquarunt: scalisque applicitis oppugnare cepe
runt: corona acerrime instantes: ut undique oppres
sa urbe: qua parte potissimum resisti possit: aut
ubi ferendum auxilium esset ignoraretur. In hoc. n.

magnam spem expugnationis ponebat barba-
 rus. lamq; uis omnium generum telorum ad
 urbem uolabat: quū subito ex toto oppido ar-
 mati circumfusi sunt: omniq; machinamento
 bellico ascendentes barbaros deturbant. Alii e
 superiore loco grandibus faxis: & præacutis tra-
 bibus coniectis quencunq; nacti fuerant e mō-
 te præcipitāt: undiq; instabant summa ui turci
 semperq; defessis recentes succedebant. Aderat
 dux ipse hortator suorum imperans quæ in rē
 erant: uirtutis cuiusq; spectator: ignauia uero
 obiurgator. Tum si quem cedentem uidisset
 intentato gladio in pugnam urgebat præsen-
 tem mortem minitans. Quare & si ægre de-
 missa tela sustinerent: crebriq; caderent: nemo
 tamen respicere: nedum loco cedere audebat.
 Scodrenses contra nunc deuolutis uasis: quæ
 faxis oppleta in decliui loco collocauerant op-
 pugnantem aceruatim deiiciebant: nunc uimi-
 nias crates pice oblitas cum maleolis admoto
 igni iaculabantur: quorum flamma plurimi
 adurebantur: & non nihil luminis dabatur in
 magnum oppidanorum auxilium: quos ho-
 stis ideo per tenebras adhortus fuerat: ut terri-

bilior insurgeret : atq; dolos : & infidias cōmō
dius occultaret . Dura & continens fuit per
noctem pugna : in qua nulla quies a labo-
ac certamine obsessis facta fuit . Mane au-
tem grauior oppugnatio instaurata est . Exi-
stimaueruntq; barbari tunc exploratam : iam
& partam uictoriam fore : in uulnera igitur :
& tela ruentes : quum ubiq; cadauera calca-
rent : iam manibus apprehensas munitiones
tenebant . In ea præsertim parte ubi murorū
ruina fere æquatae erāt alii lōgos asseres uncis
ferreis præfixos ī uallum iniiciebāt : ut mucro
ne confixum hominem adunco subinde ro-
stro comprehensum aut lacerarent : aut ad se
raperent . Sed nihil territi scodrenses qui præ-
senti animo pro uallo consistebant securibus
& gladiis hostem cominus obterebant . Tum e-
minus omnium tormentorum genere uulne-
rantes : & q̄maximo poterant nixu moenia de-
fendentes : q̄ in illo temporis uestigio sum-
ma pugnae uerteretur . Tandem barbaros ex
omni parte munitionum terga uertere coege-
runt . Quare quum circa tertiam diei horam
passim homines scalaeq; ruerēt : languido iam :

& segni oppugnatore: ipso successu: audacia:
 & alacritas oppidanis creuit. Nam munitio-
 nes transgressi refugientem in castra hostem
 infesto impetu insecuti sunt. nec prius finem
 insequendi fecere: q̄ ad statua peruenerunt: u-
 bi acerrime fortissimeq; utrisq; pugnantibus di-
 reptis tentoriis caedes uaria edita fuit: mox in-
 census cratibus: quum aduersus barbaros uen-
 tus flaret: latius diffuso incendio alii absumpti
 sūt: alii afflatu uaporis abusti refugere. Redeu-
 tes in urbem scodrenses militaria aliquot si-
 gna: & primorum plurima capita: qui in oppu-
 gnatione ceciderant referentes: moenibus cir-
 cunposuerūt: tum insultantes strictis: & micā-
 tibus gladiis barbaros ad pugnam denuo pro-
 uocabant. Dux exercitus femur saxo ictus fuit.
 Cæsa sunt in hoc prælio quantum ex litteris
 uicinorum principum: & ex transfugis cogni-
 tū est ad septem turcorū milia uulnerati com-
 plures: ut uix quisq; nisi saucius in castra reuer-
 sus fuerit. Nullūq; esset tabernaculū ī quo nō
 luctus aut languescentium gemitus sentiretur
 Atrox nimis pugna: qua præfectus ipse pterri-
 tus q̄ta obsessoz uirtus: q̄taq; suoz iactura fuis-

et ad Maumethū principem scripsit. Præterea
pestilēs est regio sextili præsertim & septembri
mense: ut uix indigenæ aeris inclemētiam fer
re possint: nedum alienigenæ: graues militiae
labores tolerantes: uitāq; inopē: & durā sub di
uo degētes. Vnde post plurimorū cædes: febres
pestiferæ: aquarum halitu: atq; haustu obortæ
cum nostros tum barbaros enecabant. Quam
rē quū Otomanus cognouiss&: & si re infecta
nō pag; de auctoritate sua tolli uideret: ut tū
solueretur obsidio permisit. Quare v. idus au
gusti sub lucis ortum taciti succēsis tātū castris
scodrēsi agro turci abiere: siue ut diximus cæli
itēperiē morbis cōflīctati nō ferētes: siue q; alio
hoste præmerētur: siue q; ppius uero hētur de
spata expugnatiōe urbis q; existimarēt adhuc
supesse oppidanis: ūde diutius obsidionē susti
neri: & laboribus sufficere possēt: siue illd̄ ueriti
ne itali eqtes nauibus Dyrarchiū cōportati fre
ti auxiliarib; finitimorū copiis: lāguescētē exer
citū pua manu fūderēt: & obrūcarēt. Quæcūq;
cā fuerit: bñ actū nobiscū ē. Nā si scodrā hostis
cepisset illi patus erat aditus in apuliam trai
ciēdi: mox Romā petēdi. Nihil. n. aliđ nefādus

257
hic tyrānus: n̄ d̄ Roma capiēda cōgitat. Vn̄ q̄
scodrā oppugnabāt sublato clamor̄ crebris uo
cibus Romā romā clamitabāt . hoc q̄ppe inuē
tes nihil eis obfistere posse: si scodra potiti essēt
q̄n romanū īpiū subacta italia obtinerēt: utri
usq; romæ dñi: ueteris uidelicet quæ ī italia ē o
lim rex potita: & nouæ quā cōstātinus circiter
mille & .cc. ab hīc ānos traductis ī thraciā rōa
nis d̄ suo noīe Cōstātinopoli dixit. Quāta aut̄
fuerit scodrēsū fortitudo: & quā ī aduersis to
lerādis cōstātia & patiētia scriber̄ uix audeo. Ea
eīm p̄pessi sūt quæ nec Sagūmos ī hispānia:
nec Cassilmates ī italia obsidēte Anibale susti
nuisse legimus . Erāt ī puo loci ābitu ad vi. mi
lia: tū uiroꝝ tū foēiaꝝ: & īfātū īclusa: e qbus ad
defēdēdā urbē minus du o milia apti erāt. īliq̄
oīs ībellis multitudo. Procedēte obsidione cū
aqua pene defecti essēt: nā ex imbre collectas ī
cisternis aquas bibūt: frumenta semiustulata
manducabant. Mox uero quū nihil: aut admo
dum exiguum aquæ superesset: (quinquaginta
eīm dies pluuiꝝ de cælo nō decidit) inutili tur
bæ denegatus ē potus. unde passim in comple
xu mariti uxor sub oculos patris infans filius:

ſpectante fratre ſoror: & paruulus frater: quū
arentia ora: aduſtaq; uiſcera nullo liquore re
creare poſſent circiter tria milia indigne: & mi
ſerabiliter interiere. Ita enim ſe obfirmauerāt:
atq; in aduerſis obduruerant uiri: ut quicquid
alimenti eſſet: iis tantū reſeruarēt qui bello uſui
forent. Poſtremo quum diſpensata aqua nō
ſufficeret: (nam duo tantum cyathi cuiq; p diē
dabātur): & quicquid obſceni humoris in lacu
nis reſediſſet: iā ſitibunda turba exſiccaſſet: nec
ulterius ferri obſidio poſſet. Deſperata ſalute:
ſtatuērāt fortiffimorum hominū exēplo repē
tina eruptione in hoſtes facta: aut uiam ferro
aperire: aut uiriliter: hoc eſt hominū manibus
occumbere. Quos animoꝝ motus duraq; con
ſilia Laūretanus qui ad oēs caſus conſiliū com
parabat: ſua prudentia: & quadam inaudita hu
manitate compreſſit. Nec indignum putauit
homines ultimis malis affectos: humili orati
one: & uoce ſupplici lenire. Sed genibus nī
xus manātib; lachrymis lāgueſcētī populo:
& inopia aquæ demoriētī ſāguinē e uenis apto
pectore: ſi uellēt exhibuit: hortatus ut biduū:
aut quatrīduū adſumū belli iniuriā: & graua

obsidionis mala tolerarent : quando futurum breui esset : ut subsidio habito : pulsisque hostibus apud omnes gentes : & posteros nomen perpetuum reportarent . Quod si humanam opem desperarent : in summo & omnipotenti deo : & domini cruce spem haberent : qui eos a perfido : & inhumanæ crudelitatis tyranno liberaret : quod & effectum est . Nam calamitosam gentis conditionem deus omnipotens miseratus : in speratum auxilium fatigatis attulit . Et ut scribitur Christus optimus maximus ex paganorum manibus populum suum eripuit : nam in omnibus præliis uix quinquaginta ferro ex obsessis cecidere : minusq̄ cētum uulneratis : & quod miraculo par est : cū bis tormēto grādia saxa in cōfertissimā defēsorum multitudinē barbari excussissēt : duo tantū pempti fuere : adeo p̄ suis deus stetit : quos tutos inter tot hostes : & uaria tela seruauit . Mortui sūt ī hoc bello cōtracta ualitudine ex pestifero fluuii alitu : lociq; uitio p̄ter ignobilē turbā ex nr̄is Trierarchæ tres . Lodouicus Bembus legatus : & Triadanus Grittus : penes quem summa maris potestas erat . In quorum

locū Antonius Lauretanus legatus primum :
mox præfectus magna urbis lætitia : omniūq;
suffragiis suffectus ē: uelut diuinante ciuiū aīo
huius hoīs ductu & auspicio nō solū impiā: &
præpotētē turcoꝝ gētē reprimi: sed plane debel-
lari posse. Et ut quōdā Scipionū familia Car-
thaginē Romæ emulam subegit: ac sustulit: sic
Lauretani duces Otomanorum uires debella-
turi: & de sæuissimo hoste triūphaturi sūt. Parat
Costātinopoli classē numerosā: ut ii nūciāt: q; e
pōto nouissime uenerūt. Urbēq; ipsā q̄to maxio
molimine pōt: cōparata uaria matēria istaurat:
& munit. accersitis ex oībus locis fabris ad hu-
iusmodi munitiones faciendas peritis. Ma-
gna minatur impotens: & superbus tyran-
nus: cui hoc anno aduersa multa accidere.
Nam ī scodrensi expeditione cū summo dede-
core plus xx. hoīum milia amisit. Minor eius
filius q; ī fines ciliciæ robur militum aduersus
psas ducebat post cæsū exercitū morbo corre-
ptus iteriit. Maumethū bassian q; oīum cōsilioꝝ
p̄iceps: & expeditionū comes fuerat cuiusq; cō-
silio: & opa euboiam cepit: & in persas rem belli
egregie: & feliciter gessit strangulari fecit: siue

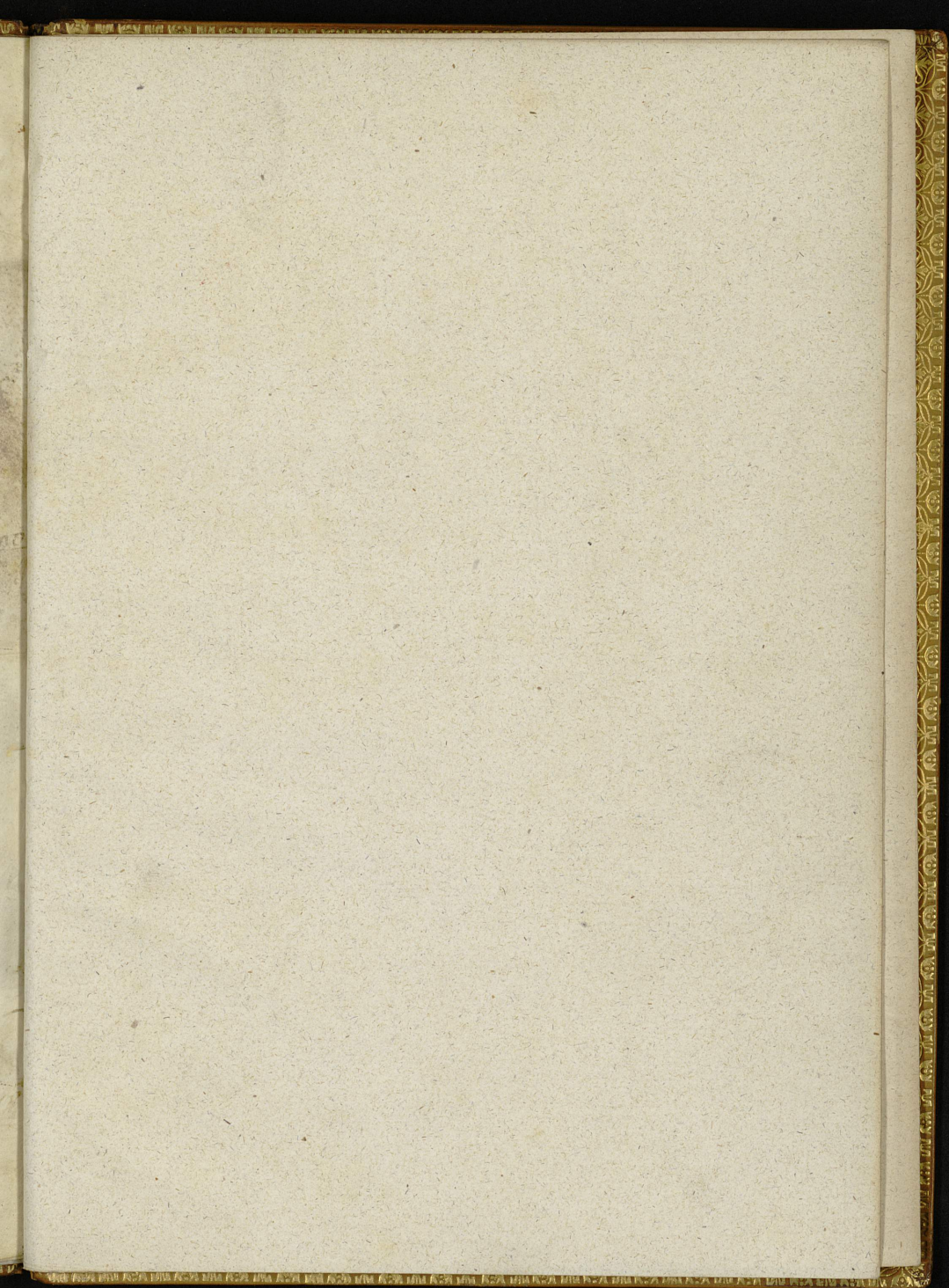

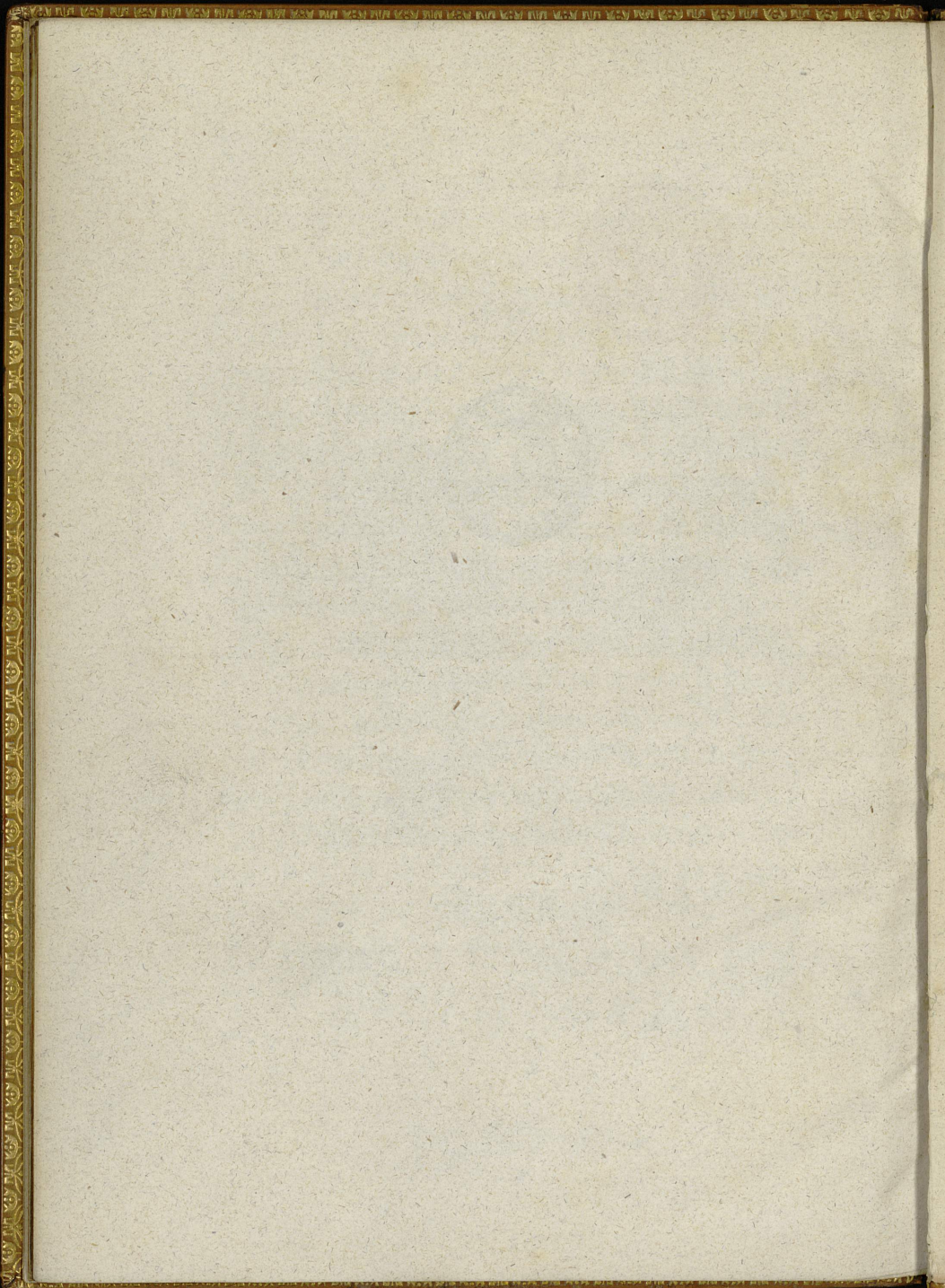
proditiōē ueritus: siue filii mortē ultus: quē
 ueneno petitū a Maumetho: cuius uxorē ado-
 lescens deperibat: & inuito uiro potiebatur. Fa-
 ma costās erat. Nec huius morte cōtētus fratē
 eius palo p mediū corpus adactō crudelissimo
 cruciatu necauit. Tum uxorē & liberos adhuc
 īpuberes acerba morte tolli uoluit. Nostri eq̄tes
 q̄ ī pelopōneso bellū gerūt p īfidias turcorum
 praefectū cū duobus milibus eq̄tū obrūcarūt.
 Rāpani arcē alioq̄n iēxpugnabilē īterceptis cæ-
 sisq̄ dolo custodibus receperūt. Sed uotis ac p̄-
 cibus exorādus est deus: cuius beniḡitate iam
 latiora & meliora eueniūt: ut hāc cōmunē sui
 populi perniciem atq̄ stragem in alios auertat.
 Quod si scelera nostra: flagitiosaq̄ uita corri-
 gi postulat: quū multa sint peccatorū flagella:
 nec deo rationes ulciscēdoꝝ criminū desint a-
 lio nos uerbere cædat: alioq̄ tortore puniat. Va-
 lete. Venetiis iiii. idus septēbris. M cccc lxxiiii.

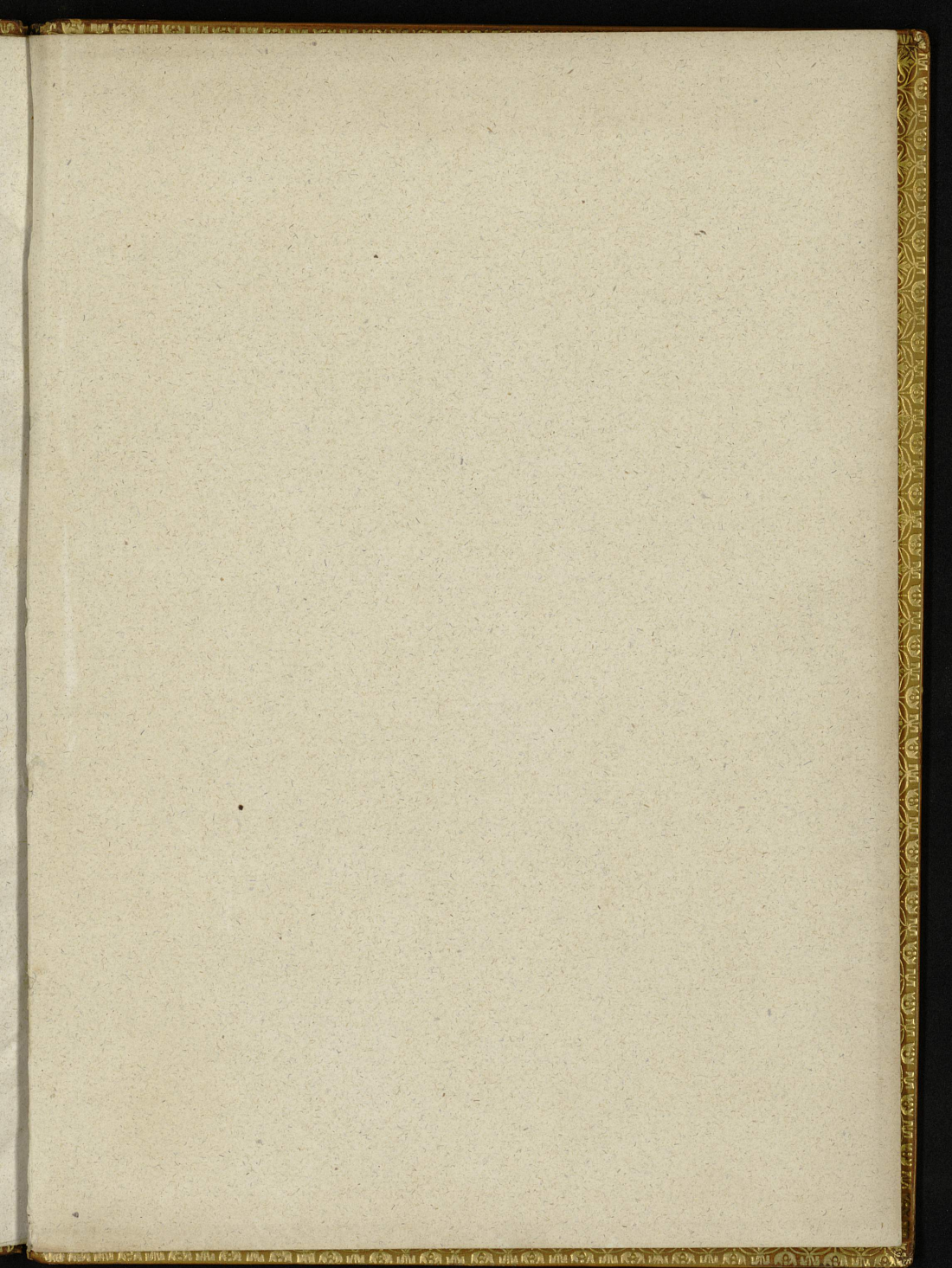
•G• •FINIS• •P•

RÉS

